

DE VLAAMSE MINISTER VAN ONDERWIJS, JUSTITIE EN WERK

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - Voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot bepaling van de voorwaarden voor de overname van personeelsleden van de vzw's De Rode Antraciet en Vocvo door het Agentschap Justitie en Handhaving vermeld in artikel 2 van het decreet tot overname van personeelsleden van de vzw's De Rode Antraciet en Vocvo door het Agentschap Justitie en Handhaving
 - Principiële goedkeuring

Samenvatting

Met dit voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering wordt uitvoering gegeven aan artikel 2, tweede lid van het decreet tot overname van personeelsleden van de vzw's De Rode Antraciet en Vocvo door het Agentschap Justitie en Handhaving, en worden de voorwaarden voor de overname van het betreffende personeel en de objectieve selectieprocedure, vermeld in artikel 2, vijfde lid, van het decreet bepaald. Deze nota wordt geflankeerd door een personeelsplan in het kader van de overname van personeelsleden van de vzw's De Rode Antraciet en Vocvo door het Agentschap Justitie en Handhaving.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/INHOUDELIJK

STRUCTUURELEMENT/BELEIDSDOELSTELLING

Dit voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering heeft betrekking op het beleidsveld Justitie en Handhaving binnen het Beleidsdomein: Kanselarij, Bestuur, Buitenlandse Zaken en Justitie.

De Vlaamse Regering werkt aan een integrale en beleidsbrede samenwerking voor de hulp- en dienstverlening aan personen in detentie met het oog op re-integratie. Het centraliseren van de coördinatie van de hulp- en dienstverlening bij het beleidsdomein Justitie en Handhaving is daarbij een cruciale stap. Op die manier kunnen alle elementen/onderdelen op een efficiënte manier op

elkaar worden afgestemd. (cf. regeerakkoord, 22 Justitie & Handhaving en beleidsnota Justitie, Handhaving en Bestuursrechtspraak, SD2, OD 7).

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

- Dit bijgaande voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd aangepast aan het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nr. 2026/290 van 28 augustus 2026.
- De Inspectie van Financiën verleende advies op 18 september 2026 (TM/2026003640A). De Inspectie:
 - o vraagt te verduidelijken waar de omzetting van het subsidiekrediet voor sport- en cultuurcoördinatie in detentie (2.253.000 EUR) naar personeels- en werkingsbudget voor het Agentschap Justitie en Handhaving vandaan komt. In de nota wordt reeds verduidelijkt dat deze subsidiemiddelen zich al bij het agentschap bevonden en dus niet bij Sport.
 - o benadrukt dat het realiseren van efficiëntiewinsten voorop moet staan en dat het resterende budget van 158.000 EUR niet zonder meer moet worden opgebruikt. Hetzelfde geldt voor de personeelsinzet. Zo kan bij pensionering van een directeur de functie worden geschrapt, zonder dat daar bijkomende aanwervingen op het terrein tegenover staan. In overleg met de inspecteur zal de eventuele besteding van deze resterende middelen worden voorgelegd aan de Inspectie van Financiën. Ook de functie van directeur zal niet automatisch opnieuw worden ingevuld. Een eventuele heroriëntering zal op het gepaste moment via de geijkte procedures worden voorgelegd in het kader van een wijziging van het personeelsplan. Dit werd eveneens verduidelijkt in de nota.
- Het begrotingsakkoord werd verleend op 13 oktober 2026.
- Het akkoord van de minister bevoegd voor bestuurszaken werd verleend op 12 oktober 2026.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

In uitvoering van het Vlaams Regeerakkoord en het Vlaams Strategisch plan ter versterking van de re-integratie van personen in detentie 2025-2030 van 14 november 2025 besliste de Vlaamse Regering om de onderwijs-, sport- en cultuurcoördinatie aan personen in detentie te integreren in het Agentschap Justitie en Handhaving. Deze opdrachten worden tot 31 december 2026 uitgevoerd door de vzw's De Rode Antraciet en Vocvo middels een subsidie van de Vlaamse overheid. Na overleg met deze organisaties wordt het bij de opdracht horende personeel, de taken en het budget vanaf 1 januari 2027 overgedragen aan het Agentschap Justitie en Handhaving. In navolging daarvan hechtte de Vlaamse regering, na advies van de Raad van State, haar definitieve goedkeuring aan het ontwerpdecreet dat de overname regelt (VR 2026 1707 DOC.0877/2). Het ontwerpdecreet bepaalt dat de personeelsleden die noodzakelijk zijn voor deze opdrachten hun verworven geldelijke en administratieve rechten maximaal behouden via een sociale begeleidende maatregel. Op die manier stelt de overname de aanwezige expertise rond onderwijs-, sport- en cultuurcoördinatie veilig en wordt de continuïteit van de dienstverlening gegarandeerd.

De overname betreft de voor de opdracht noodzakelijke functies, die in hoofdzaak op het terrein werken in één van de 20 gevangenissen en drie detentiehuizen, binnen de bredere context van de complexe Vlaamse en Brusselse penitentiaire realiteit van vandaag. Door alle coördinatiefuncties onder één werkgever samen te brengen, wordt de centrale regie versterkt, de lokale teams in de

gevangenen beter ondersteund en ontstaat een meer consistente dienstverlening in de gevangenen en detentiehuizen. Het Agentschap Justitie en Handhaving zal hier, in uitvoering van de aanbevelingen van het Rekenhof naar aanleiding van zijn verslag van 2022 aan het Vlaams Parlement over de hulp- en dienstverlening aan gedetineerden, bij de huidige en toekomstige uitvoering van haar opdrachten en werving van personeel maximaal evalueren waar er efficiëntiewinsten geboekt kunnen worden nu alle coördinatiefuncties onder één werkgever vallen.

Het ontwerpdecreet tot overname van personeelsleden van de vzw's De Rode Antraciet en Vocvo door het Agentschap Justitie en Handhaving waaraan de Vlaamse regering op 17 juli 2026 zijn definitieve goedgekeurd hechtte, voorziet dat de personeelsleden van vzw's De Rode Antraciet en Vocvo door het Agentschap Justitie en Handhaving kunnen worden overgenomen mits ze slagen voor een objectieve selectieprocedure. De selectieprocedure werd voorbereid in overleg met en op advies van het Agentschap Overheidspersoneel.

Met voorliggend voorontwerp van besluit wordt uitvoering gegeven aan artikel 2 van het ontwerpdecreet tot overname van personeelsleden van de vzw's De Rode Antraciet en Vocvo door het Agentschap Justitie en Handhaving en worden de modaliteiten voor de overname van het personeel en van de objectieve selectieprocedure bepaald.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 1

Om de leesbaarheid van voorliggend voorontwerp van besluit te verhogen en de scope ervan te duiden, worden enkele definities opgenomen. De begrippen "in dienst nemende overheid", "De Rode Antraciet", "Vocvo" en "personeelsleden" worden gedefinieerd. Deze definities vergen zelf geen verdere toelichting.

Artikel 2

Deze bepaling voorziet dat aan de personeelsleden die door de vzw's De Rode Antraciet en Vocvo met een arbeidsovereenkomst zijn aangeworven, een arbeidsovereenkomst, die in duur gelijk is aan hun huidige arbeidsovereenkomst bij de vzw's, wordt aangeboden indien ze slagen voor een objectieve selectieproef. Hierdoor ontstaat een naadloze overgang tussen de huidige en de nieuwe arbeidsovereenkomst en vervalt een ontslagpremie, zoals reeds geregeld in de subsidiebesluiten aan de vzw's voor 2026.

Daarbij zullen de arbeidsvoorwaarden die volgens het Vlaams personeelsstatuut gelden voor de contractuele personeelsleden van de Vlaamse overheid, op hen van toepassing zijn. Het loon van de personeelsleden is in lijn met het huidig overeenstemmende loon binnen de vzw's De Rode Antraciet en Vocvo en is conform het loon van overeenstemmende functies binnen het Agentschap Justitie en Handhaving.

Voor vzw De Rode Antraciet worden de volgende, voor de opdracht noodzakelijke, personeelsleden overgenomen. Zij worden ingezet voor de coördinatie van het sport- en cultuuraanbod in de Vlaamse en Brusselse gevangenen en detentiehuizen. De betrokken personeelsleden zullen ingeschaald worden in de algemeen geldende salarisschalen van het Vlaams personeelsstatuut als volgt:

Contractuele functie bij De Rode Antraciet vzw	Contractuele functie bij de in dienst nemende overheid	Graad bij de in dienst nemende overheid	Salarisschaal bij de in dienst nemende overheid	Aantal VTE
Sport- en cultuurfunctionaris	Sport- en cultuurfunctionaris	Deskundige	NB116	20,3
Zakelijk medewerker	Financieel medewerker	Hoofddeskundige	NB211	0,6
Communicatiemedewerker	Communicatiemedewerker	Deskundige	NB111	0,6
Coördinator	Stafmedewerker	Adjunct van de directeur	NA111	1
Directeur	Stafmedewerker	Adjunct van de directeur	NA111	1
Totaal				23,5

Voor vzw Vocvo worden de volgende, voor de opdracht noodzakelijke, personeelsleden overgenomen. Zij worden ingezet voor de coördinatie van het onderwijsaanbod in de Vlaamse en Brusselse gevangenissen. De betrokken personeelsleden zullen ingeschaald worden in de algemeen geldende salarisschalen van het Vlaams personeelsstatuut als volgt:

Contractuele functie bij Vocvo vzw	Contractuele functie bij de in dienst nemende overheid	Graad bij de in dienst nemende overheid	Salarisschaal bij de in dienst nemende overheid	Aantal VTE
Onderwijscoördinator B1C ¹	Onderwijscoördinator	Deskundige	NB111	5,5
Onderwijscoördinator 346	Onderwijscoördinator	Deskundige	NB114	8
Coördinator	Stafmedewerker	Adjunct van de directeur	NA111	1
Totaal				14,5

Artikel 3

De personeelsleden van de vzw's De Rode Antraciet en Vocvo kunnen door het Agentschap Justitie en Handhaving worden overgenomen indien ze slagen voor een objectieve selectieprocedure.

De selectie is alleen voor deze personeelsleden toegankelijk omwille van de specifieke expertise en ervaring die ze hebben binnen de vzw's De Rode Antraciet en Vocvo en omwille van hun kennis van de gevangenis of het detentiehuis indien zij deze als standplaats hebben. Bovendien bestaat de noodzaak om continuïteit te voorzien in de opdrachten die zij uitvoeren. De inhoud van de functie van de huidige medewerkers verandert in eerste instantie niet na de inkanteling. De objectieve selectieproef is voor het Agentschap Justitie en Handhaving een minimale vereiste om de nodige kwaliteit en objectiviteit te verzekeren.

De selectieprocedure bestaat uit een screening van de curricula vitae en een selectie-interview op

¹ Er zijn twee barema's van toepassing bij Vocvo vzw, dit is historisch zo gegroeid. De personeelsleden die het langst in dienst zijn hebben daarom een ander barema dan de recenter geworven personeelsleden.

basis van vooraf vastgestelde selectiecriteria die deel uitmaken van het functieprofiel zoals beschreven in het selectiereglement.

Bij de screening van de curricula vitae worden de algemene aanwervingsvoorwaarden voor een functie bij de Vlaamse overheid onderzocht. Pas na deze screening worden de kandidaten toegelaten tot het selectie-interview. Hierin wordt nagegaan of de kandidaten voldoen aan de vereisten van de functie en de voor de functie noodzakelijke competenties bezitten.

Bij de organisatie van de selectie zullen de voorschriften van de omzendbrief BZ 2014/5 betreffende de kwaliteitscriteria voor selecties en selectoren gevolgd worden.

Het selectie-interview wordt afgenomen door een jury die bestaat uit medewerkers van de in dienst nemende overheid, aangevuld met de selector(en), die de lijnmanager van de in dienst nemende overheid heeft aangesteld.

Op basis van de resultaten van de selectie-interviews ontvangt de lijnmanager van de in dienst nemende overheid gemotiveerde adviezen over elke kandidaat. De in dienst nemende overheid beslist over de indienstneming op basis van de geformuleerde adviezen.

Pas na het slagen in deze objectieve selectieproef zal aan de kandidaten een arbeidsovereenkomst, in duur gelijk aan hun huidige arbeidsovereenkomst bij de vzw's De Rode Antraciet en Vocvo, bij het Agentschap Justitie en Handhaving aangeboden worden.

Artikel 4

Deze bepaling voorziet erin dat het besluit in werking treedt op 1 januari 2027.

Artikel 5

De Vlaamse minister van Onderwijs, Justitie en Werk is belast met de uitvoering van dit besluit.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Voorliggend voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering is budgetneutraal voor de Vlaamse overheid.

De vzw's De Rode Antraciet en Vocvo ontvangen tot 31 december 2026 een jaarlijkse subsidie vanuit de Vlaamse overheid, respectievelijk voor de sport- en cultuurcoördinatie in detentie vanuit het Agentschap Justitie en Handhaving, begrotingsartikel SLO-1SDE2JC-WT basisallocatie 1SD724 en voor de onderwijscoördinatie vanuit het Departement Onderwijs en Vorming, begrotingsartikel FBO-1FGGE2GI-WT basisallocatie 1FG315. Deze subsidies worden stopgezet. Het subsidiekrediet voor onderwijscoördinatie in detentie, 1.379.000 euro, wordt bij de begrotingsopmaak 2027 overgedragen van het Departement Onderwijs en Vorming naar het Agentschap Justitie en Handhaving en omgezet naar personeels- en werkingsbudget. Het subsidiekrediet voor sport- en cultuurcoördinatie in detentie, 2.253.000 euro, wordt bij de begrotingsopmaak 2027 omgezet naar personeels- en werkingsbudget bij het Agentschap Justitie en Handhaving.

Bij de overname wordt er maximaal gestreefd naar efficiëntiewinsten. Door de vermindering van de overhead en het enkel overnemen van de voor de uitvoering van de opdrachten noodzakelijke personeelsleden wordt een kostenefficiëntiewinst van ongeveer 105.000 euro gerealiseerd. De verplichte afhouding van een recurrente forfaitaire kost ter financiering van toekomstige indexen van 6% van de kredieten, met een geraamde impact van ongeveer 190.000 euro, heft evenwel de geplande kostenefficiëntiewinst van deze oefening terug op. De toepassing van deze forfaitaire afhouding van 6% was op het moment van de beslissing van de Vlaamse Regering tot overname van de opdrachten van beide vzw's nog niet van toepassing en kon bijgevolg bij de oorspronkelijke inschatting van de financiële impact van de inkanteling niet worden meegenomen. Het hierdoor ontstane tekort van ongeveer 85.000 euro (105.000 euro – 190.000 euro) wordt tijdelijk opgevangen door het budget dat reeds eerder voorzien was voor de werving van 1,5 VTE (243.000 euro) bij De Rode Antraciet vzw voor de inzet voor sport- en cultuurfunctionarissen in de detentiehuisen in Antwerpen, Ninove en Zelzate, waarvan de opening op federaal niveau vertraging heeft opgelopen. Hierdoor blijft ongeveer 158.000 euro (243.000 euro – 85.000 euro) beschikbaar voor de noodzakelijke Vlaamse inzet naar aanleiding van de door de federale overheid geplande uitbreiding van de detentiecapaciteit. Deze uitbreiding heeft immers, gelet op de decretale opdracht van Vlaanderen in detentie, ook een impact op de noodzakelijke Vlaamse dienstverlening in detentie.

Het resterende budget van ongeveer 158.000 euro wordt in afwachting van de realisatie van de door de federale overheid geplande uitbreiding van de detentiecapaciteit lokaal ingezet voor het re-integratieaanbod. De Rode Antraciet vzw voorzag zelf via externe sponsoring in een deel van het sport- en cultuuraanbod (bv. lonen en verplaatsingsvergoedingen van lesgevers). In overleg met de huidige bijkomende externe financierders worden momenteel afspraken gemaakt om deze middelen waar mogelijk rechtstreeks aan het aanbod te koppelen, zonder de huidige tussenstap via een derde organisatie (in casu, De Rode Antraciet vzw). Waar voor bepaalde initiatieven op korte termijn nog geen rechtstreekse financieringsoplossing beschikbaar is, kan het resterend budget van 158.000 euro tijdelijk worden ingezet om het bestaande re-integratie aanbod maximaal te vrijwaren. De besteding van deze middelen zal in voorkomend geval worden voorgelegd aan de Inspectie van Financiën. Zodra de door de federale overheid geplande uitbreiding van de detentiecapaciteit in de detentiehuisen van Antwerpen, Zelzate en Ninove wordt gerealiseerd, worden deze middelen ingezet voor de noodzakelijke Vlaamse inzet die daarmee, gelet op de decretale opdracht inzake de organisatie en coördinatie van de hulp- en dienstverlening aan gedetineerden.

Ook na de overname wordt de efficiëntieoefening verdergezet. Bij eventuele uitstroom van de overgenomen personeelsleden zal, waar vervanging noodzakelijk is, worden overgegaan tot externe aanwerving zonder toepassing van de sociale begeleidende maatregel, waardoor de personeelskost op termijn kan worden geoptimaliseerd. Daarnaast zal het Agentschap Justitie en Handhaving, in uitvoering van de aanbevelingen van het Rekenhof naar aanleiding van zijn verslag van 2022 aan het Vlaams Parlement over de hulp- en dienstverlening aan gedetineerden, zowel bij de huidige als bij de toekomstige uitvoering van zijn opdrachten en bij de werving van personeel maximaal evalueren waar efficiëntiewinsten kunnen worden gerealiseerd. De inkanteling van de betrokken personeelsleden binnen één werkgever creëert daarbij bijkomende mogelijkheden om de aansturing, coördinatie en ondersteuning van de verschillende opdrachten efficiënter te organiseren, eventuele overlappingsen weg te werken en de beschikbare personeelscapaciteit maximaal in te zetten voor de uitvoering van de kerntaken. Zo zal het personeelslid dat bij De Rode Antraciet vzw de functie van directeur opnam tot aan diens pensioen worden ingezet voor het opzetten en coachen van de lokale teams in de gevangenissen in het kader van de nieuwe werking binnen het agentschap. Bij diens pensionering wordt de vrijgekomen personeelsplaats niet automatisch opnieuw ingevuld, maar kan de bijhorende personeelscapaciteit worden geheroriënteerd naar bijkomende capaciteit op het terrein, zodra de concrete uitbreiding van de detentiecapaciteit daartoe aanleiding geeft. Deze heroriëntering zal te gepasten tijde voorwerp uitmaken van een wijziging van het personeelsplan via de geijkte procedures.

Deze gerichte inzet van de vrijgekomen personeelscapaciteit is noodzakelijk gelet op de verdere toename van de detentiecapaciteit en de decretale opdracht van Vlaanderen inzake de organisatie en coördinatie van de hulp- en dienstverlening aan gedetineerden. Zo komen er op korte termijn nog eens 150 extra plaatsen bij in modulaire units op bestaande sites. Op middellange termijn voorziet de federale overheid in de bouw van een forensisch detentiecentrum met een capaciteit van 450 plaatsen en de gevangenis van Leopoldsborg met een capaciteit van 300 plaatsen. Daarnaast plant men een verdere uitbreiding van het aantal detentiehuizen tot 25 over heel het land. Naarmate deze uitbreidingen worden gerealiseerd, zal worden beoordeeld welke bijkomende Vlaamse personeelscapaciteit noodzakelijk is om de decretale opdracht inzake hulp- en dienstverlening in deze voorzieningen te kunnen uitvoeren.

Het advies van de Inspectie van Financiën over dit voorontwerp van besluit en de flankerende nota aan de Vlaamse Regering over het personeelsplan werd verleend op 18 september 2026.

Het begrotingsakkoord werd verkregen op 13 oktober 2026.

B. ESR-TOETS

Niet van toepassing

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Cfr. flankerende nota betreffende het personeelsplan in het kader van de overname van personeelsleden van de vzw's De Rode Antraciet en Vocvo door het Agentschap Justitie en Handhaving.

Het akkoord van de Vlaamse minister bevoegd voor Bestuurszaken werd verkregen op 12 oktober 2026.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het voorontwerp van besluit heeft geen weerslag op de lokale en provinciale besturen, noch op Brussel.

4. VERDER TRAJECT

Na principiële goedkeuring door de Vlaamse Regering zal dit voorontwerp van besluit voor onderhandelingen worden voorgelegd aan het Sectorcomité XVIII Vlaamse Gemeenschap – Vlaams Gewest en aan de Raad van State.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar principiële goedkeuring te hechten aan het bijgaande voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot bepaling van de voorwaarden voor de overname van personeelsleden van de vzw's De Rode Antraciet en Vocvo door het Agentschap Justitie en Handhaving bedoeld in

artikel 2 van het decreet tot overname van personeelsleden van de vzw's De Rode Antraciet en Vocvo door het Agentschap Justitie en Handhaving;

2° de Vlaamse minister van Onderwijs, Justitie en Werk:

- 2.1 te gelasten de minister-president van de Vlaamse Regering te verzoeken voornoemd voorontwerp van besluit op de agenda te plaatsen van een vergadering van het Sectorcomité XVIII Vlaamse Gemeenschap – Vlaams Gewest;
- 2.2 te machtigen te beoordelen of voornoemde onderhandelingen aanleiding kunnen geven tot aanpassing van de heden door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurde tekst,
- 2.2 te gelasten over voormelde voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering het advies in te winnen van de Raad van State, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, als de Vlaamse minister oordeelt dat voornoemde onderhandelingen geen aanleiding geven tot aanpassing van de heden door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurde tekst

3° het Agentschap Justitie en Handhaving te machtigen om de regeling inzake de objectieve selectieprocedure toe te passen.

De Vlaamse minister van Onderwijs, Justitie en Werk,

Zuhal DEMIR

Bijlagen:

- Besluit van de Vlaamse Regering
- Advies van de Inspecteur van Financiën
- Begrotingsakkoord
- Akkoord bestuurszaken